

LIFE Project Number
LIFE08 INF/GR/000581

Layman's Report
Περιλαμβάνει τις δράσεις του προγράμματος
από 01/01/2010 έως 30/09/2013

LIFE+ PROJECT NAME
INFOIL – Προώθηση αειφόρων προτύπων παραγωγής και
κατανάλωσης με παράδειγμα το ελαιόλαδο

Στοιχεία έργου

Περιοχή έργου:	Ελλάδα (Κρήτη - Πελοπόννησος)
Ημερομηνία έναρξης:	01/01/2010
Ημερομηνία ολοκλήρωσης:	31/12/2012 Ημερομηνία παράτασης: 30/09/2013
Συνολική διάρκεια έργου:	45 μήνες (περιλαμβανομένης της παράτασης των 9 μηνών)
Συνολικός προϋπολογισμός:	€907.574
Συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός:	€907.574
Συνεισφορά ΕΕ:	€453.787
(%) συνολικού κόστους:	50
(%) επιλέξιμου κόστους:	50

Στοιχεία Δικαιούχου

Όνομα δικαιούχου:	Πολυτεχνείο Κρήτης
Υπεύθυνος επικοινωνίας:	Δρ. Γεώργιος Παπαδάκης
Ταχυδρομική διεύθυνση:	Πολυτεχνειούπολη , 73100 Χανιά, Κρήτη, Ελλάδα
Δ/ση έδρας:	Πολυτεχνειούπολη , 73100 Χανιά, Κρήτη, Ελλάδα
Τηλέφωνο:	+30 28210 37316
Φαξ:	+30 28210 37541
E-mail:	gpap@dpem.tuc.gr
Δικτυακή πύλη/Ιστοσελίδα έργου:	http://www.infoil.gr & http://www.infoil.tuc.gr/

Το πρόγραμμα LIFE με τίτλο «Προώθηση αειφόρων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης με παράδειγμα το ελαιόλαδο- INFOIL» ξεκίνησε την 1^η Ιανουαρίου 2010 και ολοκληρώθηκε την 31^η Σεπτεμβρίου 2013, περιλαμβανομένης της παράτασης των 9 μηνών (συνολική διάρκεια 45 μηνών). Δικαιούχος του προγράμματος είναι το Πολυτεχνείο Κρήτης και συνεργαζόμενοι φορείς το Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων που υπάγεται στον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό «Δήμητρα», η Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Α.Ε. Ο.Τ.Α. και η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Πλατανιά. Το πρόγραμμα INFOIL επικεντρώθηκε στην προώθηση αειφόρων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης ελαιολάδου στις δύο μεγαλύτερες ελαιοπαραγωγικές περιοχές της Ελλάδας, την Κρήτη και την Πελοπόννησο. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε επιτυχώς και τα αποτελέσματά του είναι σε πλήρη συμφωνία με τους στόχους που είχαν τεθεί.

1. Στόχος του προγράμματος

Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η προώθηση αειφόρων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης με παράδειγμα το ελαιόλαδο, αποσκοπώντας στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Το πρόγραμμα αποτέλεσε συνέχεια ενός προηγούμενου προγράμματος LIFE (ECOIL, LIFE04 ENV/GR/110) που υλοποιήθηκε από τον δικαιούχο και το οποίο αξιολόγησε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλούνται στα διάφορα στάδια του Κύκλου Ζωής του ελαιολάδου, ενώ παράλληλα πρότεινε μέτρα για την πρόληψη και ελαχιστοποίηση αυτών των επιπτώσεων.

Το πρόγραμμα INFOIL έχει στόχο να διαδώσει τις άριστες γεωργικές πρακτικές και τα αξιόπιστα αποτελέσματα σχετικών ερευνητικών προγραμμάτων, μέσω της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης των εμπλεκόμενων σχετικά με τα μέτρα μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές τους και να προωθήσει γενικά την οικολογική παραγωγή ελαιολάδου. Επιπλέον, στόχος είναι η ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση προϊόντων που παράγονται σύμφωνα με τις φιλοπεριβαλλοντικές αρχές. Το πρόγραμμα επιδιώκει να προβάλλει την προστιθέμενη αξία για το περιβάλλον και τον άνθρωπο από την κατανάλωση οικολογικών προϊόντων, με παράδειγμα το ελαιόλαδο.

2. Τεχνικές δράσεις κατά την υλοποίηση του προγράμματος

Το πρόγραμμα INFOIL ανήκει στην κατηγορία των προγραμμάτων Πληροφόρησης της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής LIFE και επομένως, ένα πολύ μεγάλο μέρος των δράσεων του, σχετίζεται με την ενημέρωση και πληροφόρηση των ομάδων στόχων.

Το έργο υλοποιήθηκε σε δύο στάδια, όπως αναλύονται παρακάτω:

- 1^ο στάδιο: Προπαρασκευαστικές δράσεις
- 2^ο στάδιο: Εκστρατεία Ευαισθητοποίησης

Οι δράσεις του έλαβαν χώρα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόταση, ενώ οι στόχοι που είχαν τεθεί επιτεύχθηκαν σε ποιοτικούς και ποσοτικούς όρους.

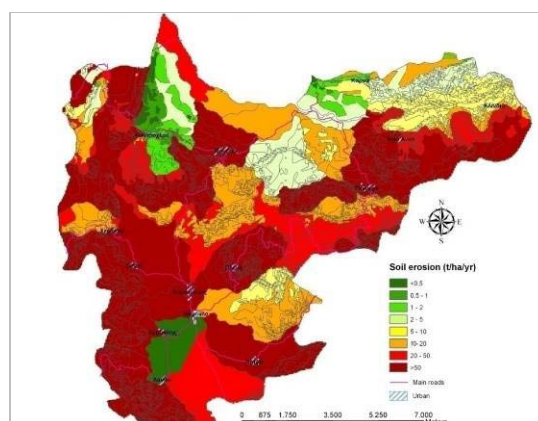
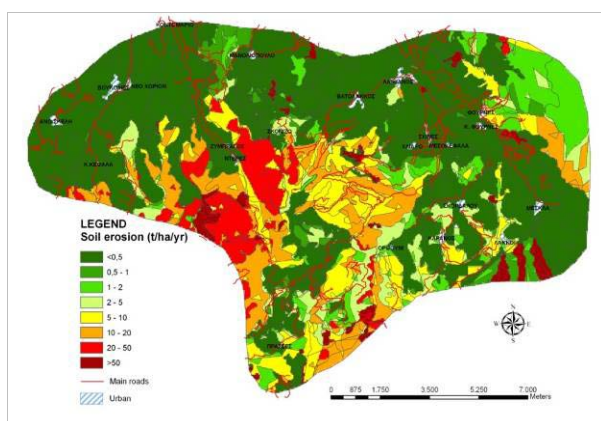
2.1 Στάδιο 1: Προπαρασκευαστικές δράσεις

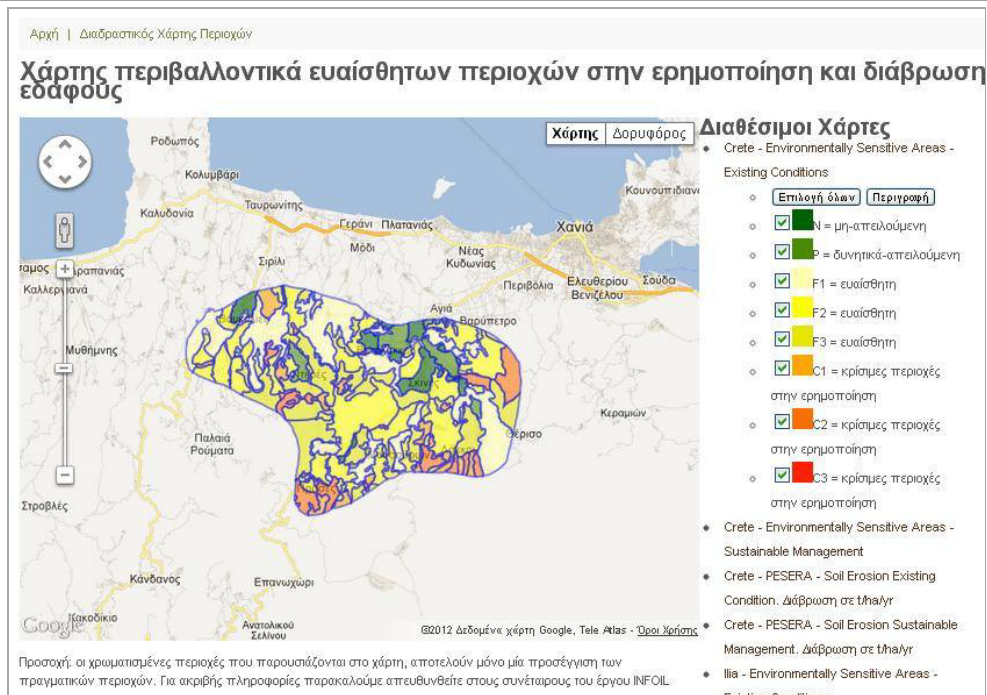
Προκειμένου να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την πραγματοποίηση των δράσεων διάχυσης της γνώσης, έλαβαν χώρα προπαρασκευαστικές δράσεις, οι οποίες συνδέσαν το INFOIL με προηγούμενα σχετικά έργα και μελέτες, συγκέντρωσαν όλες εκείνες τις πληροφορίες πάνω στις οποίες στηρίχθηκε το πρόγραμμα και αποτέλεσαν τη βάση για τη δημιουργία και ολοκλήρωσή του.

2.1.1. Συλλογή δεδομένων

(01/01/2010-30/07/2010)

- ❖ Επεξεργασία τριών τύπων ερωτηματολογίων: το πρώτο απευθυνόταν σε παραγωγούς, το δεύτερο σε καταναλωτές και το τρίτο σε φορείς εμπλεκόμενους με το ελαιόλαδο.
- ❖ Επαφή και επικοινωνία με τις ομάδες στόχους.
- ❖ Δεδομένα και στοιχεία που αφορούν την ποσότητα ελαιολάδου που παράγεται στην Κρήτη, καθώς και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται στην ελαιοπαραγωγή (Σύνταξη σχετικής Έκθεσης).
- ❖ Δεδομένα και στοιχεία σχετικά με το επίπεδο γνώσης των καταναλωτών αναφορικά με τα οικολογικά προϊόντα (έρευνα σε αλυσίδα σούπερ μάρκετ- σύνταξη σχετικής Έκθεσης).
- ❖ Δεδομένα και στοιχεία σχετικά με το επίπεδο γνώσης των καταναλωτών για τους τύπους ελαιολάδου (κατηγοριοποίηση ελαιολάδου), που είναι διαθέσιμοι στην αγορά (ειδική έρευνα σε αλυσίδα σούπερ μάρκετ - σύνταξη σχετικής Έκθεσης).
- ❖ Συνεργασία και συλλογή δεδομένων και πληροφοριών από άλλα συναφή προγράμματα LIFE.
- ❖ Μελέτη, σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, που αφορά την υποβάθμιση και ερημοποίηση του εδάφους σε δύο πιλοτικές περιοχές, στα Χανιά και στην Ηλεία. Τα αποτελέσματα της μελέτης κατέδειξαν τη μεγάλη διαφορά που υπάρχει αναφορικά με την υποβάθμιση του εδάφους στις συγκεκριμένες περιοχές κατά τη χρησιμοποίηση της συμβατικής καλλιέργειας των ελαιώνων, σε σύγκριση με τη χρησιμοποίηση φιλοπεριβαλλοντικών μεθόδων ελαιοκαλλιέργειας. Στη δικτυακή πύλη του έργου απεικονίζονται τα αποτελέσματα της μελέτης σε Διαδραστικό Χάρτη των περιοχών μελέτης (<http://www.infoil.gr/>).

2.1.2. Εκτίμηση χαρακτηριστικών παραγωγής ελαιολάδου στην Κρήτη

(12/04/2010-30/08/2010)

Με βάση τη συλλογή πληροφοριών και δεδομένων που έλαβε χώρα σε άλλες δράσεις, προέκυψε η εκτίμηση των χαρακτηριστικών παραγωγής ελαιολάδου στην Κρήτη και η σχετική Έκθεση.

Επιπλέον αναπτύχθηκαν:

- ❖ Περιλήψεις της έκθεσης στα αγγλικά και ελληνικά, οι οποίες δημοσιεύτηκαν και αναρτήθηκαν στη δικτυακή πύλη του προγράμματος.
- ❖ Έκθεση εκτίμησης των χαρακτηριστικών παραγωγής ελαιολάδου και στην περιοχή της Ηλείας.

2.1.3. Διαβούλευση με εμπλεκόμενους

(11/01/2010-30/11/2010)

Συγκρότηση συμβουλευτικής επιτροπής και τακτικές συναντήσεις με στόχο τη δημιουργία ενός πλάνου ενεργειών προώθησης της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου, σε εθνικό επίπεδο.

- ❖ Κατοχύρωση των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Έργου.
- ❖ Πλάνο ενεργειών για την προώθηση της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου.

2.1.4. Κριτήρια για οικολογική παραγωγή ελαιολάδου- Κριτήρια Ποιότητας

(01/06/2010-30/08/2010)

Αναπτύχθηκαν τα Κριτήρια Οικολογικής Παραγωγής και τα Κριτήρια της Ποιότητας Ελαιολάδου. Η σχετική έκθεση περιλαμβάνει αναλυτικά, δύο λίστες κριτηρίων αναφορικά με τις:

- ❖ Πρακτικές Οικολογικής Παραγωγής (8 κριτήρια) και
- ❖ Ποιότητα τελικού Προϊόντος (ελαιόλαδο) (12 κριτήρια)

Επιπλέον αναπτύχθηκαν:

- ❖ Περιλήψεις της έκθεσης στα αγγλικά και ελληνικά, οι οποίες δημοσιεύτηκαν και αναρτήθηκαν στη δικτυακή πύλη του προγράμματος.

2.1.5. Ανάπτυξη σχεδίου διάδοσης πληροφορίας και γνώσης

(12/04/2010-03/02/2011)

- ❖ Πραγματοποιήθηκαν 46 συνεντεύξεις μέσω ειδικά συνταγμένων ερωτηματολογίων με κύρια εμπλεκόμενους φορείς, οργανώσεις, αρχές, κλπ. και εκτιμήθηκε το επίπεδο τεχνογνωσίας και ικανοτήτων και το επίπεδο πληροφόρησης των ενδιαφερομένων. Η εκτίμηση αυτών των παραμέτρων ήταν σημαντική για την ανάπτυξη ενός σχεδίου διάδοσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την οικολογική παραγωγή.
- ❖ Το κύριο συμπέρασμα από την παραπάνω δράση είναι ότι η διάδοση της γνώσης είναι απαραίτητη και αναγκαία, τόσο στους παραγωγούς όσο και στους γεωπόνους και τους φορείς, για την χάραξη μιας φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής. Συνοπτική έκθεση αναπτύχθηκε από το λειτουργικό εργαλείο της βάσης δεδομένων, υπογραμμίζοντας την εκτίμηση των αναγκών και παρουσιάζοντας ολοκληρωμένες προτάσεις και αποτελέσματα με τη μορφή στατιστικών εκτιμήσεων.
- ❖ Κατά την αρχική ανάπτυξη του Σχεδίου Διάδοσης και Ευαισθητοποίησης (ΣΔΕ), αποφασίστηκε ότι είναι απαραίτητη η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΣΔΕ μέχρι το τέλος του προγράμματος, για τυχόν διορθωτικές ενέργειες και προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της εν λόγω δράσης. Το ΣΔΕ περιελάμβανε εκτός από πληθώρα φυσικών ενεργειών, όπως ενημερωτικές ημερίδες, σεμινάρια, κλπ., και την αξιοποίηση δυνατοτήτων που προκύπτουν από τη χρήση σύγχρονων και δημοφιλών διαδικτυακών μέσων διάδοσης, π.χ. Facebook, YouTube, κλπ., καθώς και διάφορες προτάσεις συνεργασίας με φορείς στόχους.
- ❖ Το ΣΔΕ αναπτύχθηκε ως μια διττή μελέτη, η οποία περιελάμβανε τη Μελέτη επικοινωνιακού σκεπτικού και Μάρκετινγκ (Communication rationale and Marketing plan), σε συνδυασμό με το «Σχέδιο δράσης για την προώθηση της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου», που αναπτύχθηκε σε προηγούμενη προπαρασκευαστική δράση.
- ❖ Κατά την εξέλιξη του έργου το αρχικό ΣΔΕ αναθεωρήθηκε ώστε να:
 - Περιλαμβάνει μια επικαιροποιημένη έκδοση των δραστηριοτήτων του σχεδίου δράσης μαζί με επιπρόσθετα λεπτομερή στοιχεία (από ποιον, πότε, πώς, ποιες ομάδες-στόχους, τους στόχους, τα πιθανά οφέλη, κ.λπ.) και η οποία έγινε αποδεκτή συνολικά για το πλήθος των δράσεων διάδοσης που θα υλοποιηθούν στο πρόγραμμα, προκειμένου το ΣΔΕ να είναι ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σχέδιο.
 - Παρέχει πληροφορίες για το είδος του υλικού διάδοσης που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των δράσεων.
 - Ενσωματώνει πρόσθετα εργαλεία μάρκετινγκ ή δραστηριότητες που προτάθηκαν από τους ειδικούς συμβούλους του προγράμματος σε θέματα επικοινωνίας.

2.2 Στάδιο 2: Εκστρατεία ευαισθητοποίησης

Όλες οι προπαρασκευαστικές δράσεις που έλαβαν χώρα στο στάδιο 1 ήταν απαραίτητες, προκειμένου να προσδιοριστούν ο τρόπος και τα μέσα για τον βασικό στόχο του έργου, που είναι η προώθηση των αειφόρων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης στις ομάδες-στόχους. Το στάδιο αυτό ήταν το πιο σημαντικό στάδιο, λόγω του ότι το INFOIL ανήκει στα προγράμματα πληροφόρησης της LIFE. Σε αυτό το στάδιο έλαβαν χώρα όλα όσα αναφέρθηκαν στο Σχέδιο Διάδοσης και Ευαισθητοποίησης σχετικά με την ενημέρωση γύρω από την έννοια της αειφορίας και των φιλοπεριβαλλοντικών μεθόδων στην παραγωγή ελαιολάδου.

2.2.1. Λογότυπο και σλόγκαν INFOIL

(20/01/2010-26/03/2010)

Επιλογή και καταχώρηση λογότυπου και σλόγκαν του προγράμματος, κατόπιν διεξαγωγής διαγωνισμού.

life in each drop!
ζωή σε κάθε σταγόνα!

2.2.2. Κέντρο Πληροφόρησης INFOIL

(01/07/2010-30/09/2013)

Δημιουργήθηκαν δύο Κέντρα Πληροφόρησης, ένα στα Χανιά και ένα στην Ηλεία, τα οποία ήταν σε πλήρη λειτουργία για τρία χρόνια και θα συνεχίσουν να λειτουργούν και μετά το τέλος του προγράμματος, όπως προβλέπεται στο σχέδιο για μετά το LIFE. Βασικός σκοπός των Κέντρων είναι να αποτελούν **«Σημείο συνάντησης και δικτύωσης των υποστηρικτών της αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης προϊόντων»** με τις ακόλουθες παροχές:

- ❖ Πληροφόρηση για τα Φιλοπεριβαλλοντικά Συστήματα Διαχείρισης (ΦΣΔ) και την οικολογική παραγωγή ελαιολάδου,
- ❖ Προώθηση των «πράσινων προϊόντων» στην αγορά και των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρήση προϊόντων που παράγονται ακολουθώντας φιλοπεριβαλλοντικές αρχές,
- ❖ Στοχευμένη ενημέρωση των παραγωγών σχετικά με τα μέτρα που μπορούν να λάβουν προκειμένου να μειωθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να βελτιωθεί η ποιότητα των προϊόντων,
- ❖ Ενημερωτικό υλικό και περιοδικά έντυπα διαθέσιμα στα μέλη του κέντρου και τον απλό επισκέπτη,

infOIL

Ελαιόλαδο
από φιλοπεριβαλλοντικά
συστήματα διαχείρισης
ζωή & κάθε σταγόνα!

infOIL
www.infoil.gr

PROMOTING SUSTAINABLE
PRODUCTION AND
CONSUMPTION PATTERNS:
THE EXAMPLE OF OLIVE OIL

life in each drop!

INFORMATIVE LEAFLET

LIFE08 INF/GR/00051

infOIL

Προώθηση αειφόρων πρακτικών
παραγωγής και κατανάλωσης
με παράδειγμα το ελαιόλαδο

ζωή & κάθε σταγόνα!

INFORMATIVE LEAFLET

LIFE08 INF/GR/00051

infOIL
www.infoil.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE+ -
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΚΑΤΑΝΑΛΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
PROMOTING SUSTAINABLE PRODUCTION AND CONSUMPTION PATTERNS
THE EXAMPLE OF OLIVE OIL

**Ελαιόλαδο:
Χρήσιμες οδηγίες για τον καταναλωτή**

- Επιλέξτε μερίδα ελαιόλαδου που είναι φρέσκη και υψηλής ποιότητας.
- Αφίστε υπόψη σας πως η διατηρησιμότητα του ελαιόλαδου είναι μέχρι 18 μήνες από την ημερομηνία τυποποίησης σε κλειστά συστήματα και σε ελαφρώς αυξημένη θερμοκρασία (18-20°C).
- Το πόσο μακριά είναι οι δεξαμενές παράσης να είναι απορριπτόμενα και ημερομηνία λήξης (για ελαιόλαδο).
- Αφίστε υπόψη σας ότι η αποδόση από ελαιόλαδο είναι υψηλή όταν τα ελαιόλαδα είναι καθαρά για το προϊόν. Οι αναποδοί και αναποδοί ελαιόλαδοι είναι υψηλά PEST-βλαβηρογόνα για το έλαιόλαδο, το οποίο και τα θερμοκρασιακά δεξαμενών τους είναι υψηλά.
- Η εμπορική διαθεσιμότητα ελαιόλαδου δεν εξαρτάται από το χρόνο, για ελαιόλαδο να είναι ποιοτικό θα πρέπει να είναι καθαρό.
- Επιλέξτε να αγοράσετε φρέσκο ελαιόλαδο που είναι φρέσκο και υψηλής ποιότητας. Ημερομηνία λήξης και η ημερομηνία παραγωγής.
- Διατηράστε το ελαιόλαδο που αγοράζετε σε σκοτεινό (φωτοαποστασιοποιημένο) και θερμοκρασία (8-16 °C), χωρίς οξυγόνο.
- Χρησιμοποιήστε το ελαιόλαδο το δυνατόν μακρύτερα αποθηκευμένο, για να μην έρκεται το ελαιόλαδο σε επαφή με τον ατμοσφαιρικό αέρα (oxidation). Είναι βλαβερό να είναι το ελαιόλαδο που χρησιμοποιείται.
- Τα ποτήρια και σκεύη που ελαιόλαδο είναι καλύτερα καθαρισμένα με ζεστό νερό και να μην έρκεται με ελαιόλαδο αναποδοί από τη συγγραφή του ελαιόλαδου έως τον καταναλωτή του ελαιόλαδου.
- Αφίστε υπόψη σας τις οργανικές οργανοχημικές ιδιότητες (μυρωδιά, χρώμα, γεύση κ.α.).
- Με ελάση ενημερωθείτε για τις πληροφορίες και ερωτήσεις των καταναλωτών να αναποδοί και από ΕΟ για τα θέματα παραγωγής τους, ελαιόλαδο και ελαιόλαδο (π.χ. προτάσεις περιβάλλοντος κ.α.).

infOIL

Ποιοτική εφαρμογή
φιλοπεριβαλλοντικών δράσεων
Καλλιέργεια της ελιάς
στην περιοχή του δήμου Πλάτανιας, Κρήτης

Το στρώσιμο της ελιάς

- ❖ Διαδραστικό εκπαιδευτικό υλικό για τα ΦΣΔ που απευθύνεται σε παραγωγούς ελαιολάδου, σε μορφή CD-Rom και στη δικτυακή πύλη του προγράμματος: <http://www.infoil.gr/education/mathimata/index.html>,
- ❖ Επίσκεψη, εγγραφή και ενημέρωση στο χώρο του Κέντρου, αλλά και ηλεκτρονικά στην δικτυακή πύλη www.infoil.gr.

Εκτός από τις τακτικές επισκέψεις, στο Κέντρο Πληροφόρησης πραγματοποιήθηκαν επιπρόσθετα:

- ❖ Εκδηλώσεις ενημέρωσης και ελαιογευσίας,
- ❖ Οργανωμένες επισκέψεις τουριστών,

- ❖ Σχολικές επισκέψεις,
- ❖ Ομαδικές εκπαιδεύσεις,
- ❖ Σεμινάρια-ημερίδες.

2.2.3. Ενέργειες προώθησης της γνώσης

(01/05/2010-30/09/2013)

Η διάδοση πληροφοριών προς τις ομάδες στόχους, μέσα από μια σειρά εκδηλώσεων, ολοκληρώθηκε με επιτυχία και σε πολλές περιπτώσεις τα αποτελέσματα ξεπέρασαν τους αρχικούς στόχους. Ο κύριος σκοπός αυτών των εκδηλώσεων ήταν να συναντηθούν από κοντά όλοι όσοι ενδιαφέρονται για την οικολογική παραγωγή ελαιολάδου (παραγωγοί, καταναλωτές, λοιποί ενδιαφερόμενοι), ώστε να συμμετέχουν και να επωφεληθούν από τις δράσεις διάδοσης γνώσης του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, κατέστη δυνατό να δημιουργηθούν κανάλια επικοινωνίας με τους τοπικούς και εθνικούς εμπλεκόμενους φορείς για αναφορά/ επίλυση τυχόν προβλημάτων των εμπλεκόμενων και προώθηση της οικολογικής συνείδησης στην παραγωγή και κατανάλωση ελαιολάδου και λοιπών αγροτικών προϊόντων.

Η δράση αυτή χωρίστηκε σε τρεις επιμέρους υπο-δράσεις:

A) Πληροφόρηση και Εκπαίδευση

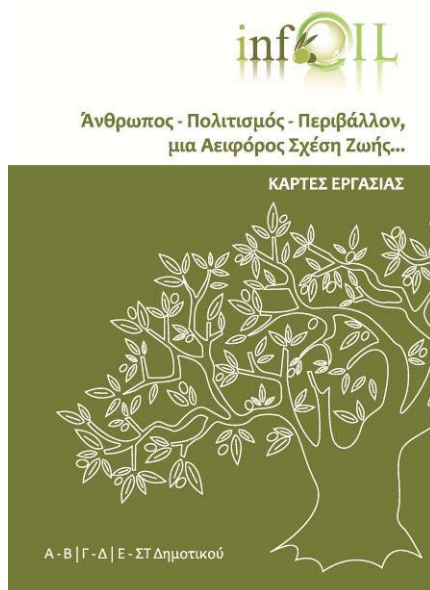
- ❖ Στην Κρήτη πραγματοποιήθηκαν 8 ενημερωτικές ημερίδες και 4 στην Ηλεία, δηλαδή συνολικά 12 ενημερωτικές εκδηλώσεις με απόλυτη επιτυχία.
- ❖ Έλαβαν χώρα συνολικά 7 εκπαιδευτικά σεμινάρια σε παραγωγούς (3 στην Κρήτη και 4 στην Ηλεία).
- ❖ 21 εκπαιδευτικές επισκέψεις κατά τις οποίες ενημερώθηκαν περίπου 800 μαθητές και περίπου 200 εκπαιδευτικοί.

Η επιτυχία της υπο-δράσης αυτής καταδεικνύεται στους δείκτες αποτελεσματικότητας, οι οποίοι ξεπέρασαν κατά πολύ τους αρχικούς στόχους του προγράμματος.

Στα πλαίσια της υπο-δράσης αυτής ολοκληρώθηκαν και διανεμήθηκαν:

- ❖ το ενημερωτικό έντυπο (μπροσούρα) για την πιλοτική εφαρμογή της ελαιοκαλλιέργειας στην περιοχή του Δ. Μουσούρων,
- ❖ το εκπαιδευτικό βιβλίο του προγράμματος για μαθητές και εκπαιδευτικούς,
- ❖ το εκπαιδευτικό βιβλίο για παραγωγούς.

Β) Εκδηλώσεις Ελαιολάδου

- ❖ **Ημέρα ελαιολάδου:** Κατά τη διάρκεια του έργου πραγματοποιήθηκαν δύο εκδηλώσεις που περιλάμβαναν τρεις «ημέρες» αφιερωμένες στο ελαιόλαδο. Η πρώτη και δεύτερη έλαβαν χώρα σε ένα διήμερο στην Πύλο της Πελοποννήσου, σε συνεργασία με την ομάδα παραγωγών βιολογικού ελαιολάδου «ΝΗΛΕΑΣ» της Μεσσηνίας και το Ίδρυμα "Καπετάν Βασίλης", το οποίο συμμετέχει και στηρίζει φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις, στο διεθνούς φήμης ξενοδοχείο Costa Navarino. Η τρίτη έλαβε χώρα στα πλαίσια της διεξαγωγής του Διεθνούς Συνεδρίου που συνδιοργάνωσε το πρόγραμμα, κατά τη διάρκεια της οποίας οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν στη διαδικασία της ελαιογευσίας από έμπειρο ειδικό, να δοκιμάσουν και να βαθμολογήσουν διαφορετικούς τύπους ελαιολάδου από ΦΣΔ και να γευτούν εδέσματα φτιαγμένα με εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο από φημισμένο Έλληνα σεφ.

- ❖ **Βραβεία ελαιολάδου:** Μία από τις βασικές δράσεις που έλαβε χώρα στα πλαίσια του Διεθνούς Συνεδρίου ήταν τα βραβεία ελαιολάδου. Τα βραβεία αποδόθηκαν στους παραγωγούς ελαιολάδου, μέσα από μια διαδικασία αξιολόγησης εξαιρετικά παρθένων ελαιολάδων που παράγονται με ΦΣΔ (Βιολογική καλλιέργεια και Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης). Η διαδικασία αξιολόγησης έγινε σε δύο φάσεις, ενώ οι συμμετέχοντες, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν στη γευσισγνωσία ελαιολάδου, απένειμαν δύο βραβεία σε δύο σειρές προϊόντων (βιολογικής γεωργίας και συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης) που ικανοποιούσαν ένα σύνολο από οργανοληπτικά κριτήρια, μεταξύ των έξι υποψηφίων προϊόντων (από 80 διαφορετικά προϊόντα συνολικά). Αυτά τα έξι υποψήφια προϊόντα είχαν περάσει την αρχική δοκιμή με ένα σύνολο ποιοτικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα. Η τελετή απονομής μεταδόθηκε στα τοπικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης (π.χ. Κίνα, Ρωσία, ΗΠΑ, Γερμανία, κλπ.).

Γ) Δράσεις επικοινωνίας

Εκπρόσωποι του προγράμματος συμμετείχαν σε πλήθος εκθέσεων, ημερίδων, συνεδρίων, συμποσίων και άλλων σχετικών δράσεων για την επικοινωνία των στόχων και αποτελεσμάτων του INFOIL, με βάση το σχέδιο διάδοσης και ευαισθητοποίησης (ΣΔΕ) του προγράμματος.

ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΣΕ ΕΛΑΙΩΝΕΣ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
Συμπεριλαμβανομένης της υδατικής του δόσης που η δόξα της ερμηνεύει, η υδατική του δόξα είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας. Η υδατική δυναμικότητα της γης, η οποία είναι η διαφορά μεταξύ της υδατικής δυναμικότητας και της υδατικής δυναμικότητας της δόξης, είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης. Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης. Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ
Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης. Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης. Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ
Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης. Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης. Η υδατική δυναμικότητα της γης είναι ο δείκτης της υδατικής δυναμικότητας της γης.

2.2.4. Ηλεκτρονική διαφημιστική εκστρατεία

(01/06/2010-30-09-2013)

Η δράση αυτή ολοκληρώθηκε με επιτυχία κατά τη διάρκεια του έργου και θα συνεχιστεί και στο σχέδιο για μετά το LIFE. Βασικά σημεία της ηλεκτρονικής εκστρατείας αποτελούν τα εξής:

- ❖ Η δικτυακή πύλη www.infoil.gr, η οποία έχει αναπτυχθεί στα Ελληνικά, Αγγλικά και Ιταλικά (μερικώς το περιεχόμενο στην ιταλική έκδοση) και η οποία περιλαμβάνει: ηλεκτρονική βιβλιοθήκη, διαδραστικό εκπαιδευτικό εργαλείο για τα ΦΣΔ για παραγωγούς ελαιολάδου, συμπλήρωση ερωτηματολογίων, κριτήρια παραγωγής ελαιολάδου και κριτήρια ποιότητας του προϊόντος (ελαιολάδου), πληροφορίες σχετικά με τον αγροτουρισμό, υπηρεσίες όπως χρήσιμους συνδέσμους, ημερολόγιο με ειδήσεις και εκδηλώσεις, φόρμα εγγραφής στο Κέντρο Πληροφόρησης, διαδραστικούς χάρτες των πιλοτικών περιοχών των Μουσούρων της Κρήτης και της Ωλένης στην Ηλεία σχετικά με την ευαισθησία στην ερημοποίηση και διάβρωση του εδάφους, φωτογραφικό υλικό, ενημερωτικό υλικό (φυλλάδια, μπροσουρά, κ.α.), τεύχη της διμηνιαίας εφημερίδας, συνδέσμους προς τη σελίδα του INFOIL στο facebook, το κανάλι στο youtube και την ιστοσελίδα www.infoil.tuc.gr, παραδοτέα του προγράμματος, κ.α.
- ❖ Τρία τηλεοπτικά σποτ σε τρεις εκδόσεις (ελληνικά, αγγλικά και τα αντίστοιχα με υπότιτλους) τα οποία προβλήθηκαν, από τοπικά κανάλια, αλλά κυρίως από τηλεοπτικούς σταθμούς πανελλαδικής εμβέλειας ως κοινωνικά μηνύματα.
- ❖ Τρία ραδιοφωνικά σποτ τα οποία προβλήθηκαν σε τοπικούς σταθμούς.

Η επισκεψιμότητα στη δικτυακή πύλη, ιδιαίτερα μετά την ολοκλήρωση της διαφημιστικής εκστρατείας, αποδεικνύει την επιτυχή υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης.

2.2.5. Δράσεις διάχυσης στην Ηλεία της Πελοποννήσου

(01/07/2011-30/09/2013)

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Α.Ε. Ο.Τ.Α. ήταν κυρίως υπεύθυνη για τις δράσεις διάχυσης στην Ηλεία, τις οποίες ολοκλήρωσε με επιτυχία. Εκτός από τη δημιουργία του Κέντρου Πληροφόρησης στην περιοχή, πραγματοποίησε τα εξής:

- ❖ Τέσσερις ενημερωτικές εκδηλώσεις για καταναλωτές και παραγωγούς,
- ❖ Τρία εκπαιδευτικά σεμινάρια για παραγωγούς,
- ❖ Πέντε εκπαιδευτικές εκδηλώσεις σε σχολεία της ευρύτερης περιοχής,
- ❖ Δημοσίευση πληθώρας άρθρων και δελτίων τύπου.

3. Συνοπτικά αποτελέσματα και οφέλη

Τα βασικά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από την προώθηση και εφαρμογή βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης ελαιολάδου, είναι:

- ❖ η βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης της παραγωγής ελαιολάδου και η εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της ΕΕ και της εθνικής νομοθεσίας,
- ❖ η προστασία της δημόσιας υγείας και της υγείας παραγωγού και καταναλωτή,
- ❖ η βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος και η αύξηση της ποσότητας ποιοτικού προϊόντος που διατίθεται στην αγορά,
- ❖ η διασφάλιση παραγωγού και καταναλωτή με την υιοθέτηση συστημάτων πιστοποίησης και ιχνηλασιμότητας, και
- ❖ η μείωση του λειτουργικού κόστους μέσα από την εξέλιξη των υφιστάμενων διεργασιών και συστημάτων παραγωγής.

Όλες οι δράσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του προγράμματος στόχευαν στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και των παραγωγών, προκειμένου να στραφούν σε βιώσιμα πρότυπα παραγωγής (υιοθέτηση ΦΣΔ) και κατανάλωσης (προτίμηση τυποποιημένων προϊόντων από ΦΣΔ με πιστοποίηση), ενώ υπήρξε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς για την υποστήριξη των δράσεων προώθησης της οικολογικής παραγωγής ελαιολάδου.

Συνοψίζοντας, τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι τα παρακάτω:

- ❖ Ενημέρωση και εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην παραγωγή ελαιολάδου.
- ❖ Εκπαίδευση των παραγωγών σε θέματα οικολογικής παραγωγής.
- ❖ Προώθηση και υιοθέτηση οικολογικότερων πρακτικών παραγωγής.
- ❖ Αύξηση παραγωγής οικολογικού ελαιολάδου στις περιοχές εφαρμογής του έργου.
- ❖ Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τους συμβατικούς τρόπους παραγωγής ελαιολάδου.
- ❖ Ενημέρωση των καταναλωτών για τα οφέλη από την επιλογή οικολογικότερων προϊόντων και ειδικά του ελαιολάδου.
- ❖ Αύξηση του μεριδίου της αγοράς οικολογικών προϊόντων.
- ❖ Κινητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να στηρίξουν δράσεις για την παραγωγή και κατανάλωση οικολογικού ελαιολάδου.

- ❖ Προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία με αφορμή τις σχολικές επισκέψεις στα Κέντρα πληροφόρησης και την προώθηση βιώσιμων τρόπων κατανάλωσης.
- ❖ Ευαισθητοποίηση του ευρύ κοινού μέσα από την προβολή των τηλεοπτικών σποτ σε κανάλια πανελλαδικής εμβέλειας, καθώς και τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

4. Διάχυση της γνώσης και πλάνο επικοινωνίας μετά LIFE

Πολύ σημαντική για το πρόγραμμα INFOIL είναι η «μετά το τέλος του» εποχή, δηλαδή η παρακαταθήκη που άφησε η υλοποίησή του. Το INFOIL, ως πρόγραμμα πληροφόρησης, μπορεί τυπικά να τελειώσει κατά την ημερομηνία λήξης του, αλλά έχει εκπονηθεί ένα πλάνο επικοινωνίας μετά LIFE, το οποίο θα λειτουργεί και θα συνεχίζει την προσπάθεια για ενημέρωση και πληροφόρηση και μετά τη λήξη του. Στόχος είναι όλη η πληροφορία γύρω από τα αειφόρα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης να συνεχίζει να διαχέεται και μετά το τέλος του Προγράμματος.

Μέσα στα πλαίσια της «κληρονομιάς» αυτής, το INFOIL θα συνεχίζει το έργο του ως εξής:

- ❖ Τα Κέντρα Πληροφόρησης που δημιουργήθηκαν, στα πλαίσια του Προγράμματος, τόσο στην Κρήτη όσο και στην Ηλεία, θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν ως σημείο επαφής, συνάντησης και δικτύωσης των ενδιαφερομένων. Μάλιστα το Κέντρο Πληροφόρησης στην Κρήτη, σε συνεργασία με την 28^η Εφορία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, στην οποία ανήκει το κτίριο που στεγάζεται, θα λειτουργούν συνεργατικά με σκοπό να προωθούν την αειφορία μέσα από το «πάντρεμα» της πληροφορίας του προγράμματος με στοιχεία και γνώση σχετικά με το ελαιόλαδο και την ελαιοκαλλιέργεια στην Ελλάδα από την αρχαιότητα.
- ❖ Στα πλαίσια της αξιόπιστης και ολοκληρωμένης πληροφόρησης και ενημέρωσης, τόσο των καταναλωτών (όπως είναι και οι επισκέπτες της Κρήτης), όσο και των παραγωγών, θεωρήθηκε πολύτιμη η συμβολή στη διάδοση των αντικειμενικών σκοπών του προγράμματος INFOIL, μέσω της παρουσίας και προβολής ενημερωτικού υλικού του προγράμματος από τα διαδραστικά συστήματα που έχουν τοποθετηθεί στην αίθουσα αφίξεων στο Αεροδρόμιο Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης» και των Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης». Σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης, εγκαταστάθηκαν στα δύο μεγάλα προαναφερόμενα αεροδρόμια, ηλεκτρονικά διαδραστικά συστήματα για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού, τα οποία θα ανανεώνονται και θα εμπλουτίζονται με όλες τις όμορφες γωνιές και τα «μυστικά» της Κρήτης. Το καινοτόμο αυτό project, που ονομάζεται “Creative Crete”, προβάλλει ήδη τα τρία τηλεοπτικά σποτ του Προγράμματος σε δύο γλώσσες και με υπότιτλους, προωθώντας έτσι τα μηνύματα του Προγράμματος σε όλους τους επισκέπτες της Κρήτης.

- ❖ Η δικτυακή πύλη www.infoil.gr και η ιστοσελίδα του προγράμματος www.infoil.tuc.gr θα συνεχίσουν να λειτουργούν και θα ανανεώνουν συνεχώς το περιεχόμενό τους με επικαιροποιημένα άρθρα και μελέτες σχετικά με την πράσινη αγορά και τα αειφόρα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης.